

TIDEVARVET

Åh, vad Pärla-ris är gott!

Ätes i många variationer och njutes av unga och gamla. Lättköta, koka på ca 15 min. utan omrörning. Receptbok följer varje paket. Finnes i alla välsorterade livsmedelsaffärer. Tillverkare: A.B. Stockholms Ris- & Volskvarn.

Pier Gudro:

Italiens krigsuppfostran.

Den italienska fascismen har, som bekant, fött av världskriget. Den har sprungit på en gång ur vreden över att Italien för sina mycket stora ansträngningar och offer vann så ringa resultat och ur det fördomjåkande medvetandet att Italien först då kriget tog slut stod verkligt beredd att börja deltaga i dylik kraftmatning.

För att den sistnämnda fördomjukelsen aldrig mer måtte upplevas har Mussolini från begynnelsen satt in all sin energi. Men fullt färdigbyggt blev det system, som skall förvandla Italien till i bokstaveligast mening »la nazione armata» först sistlidna höst genom en serie lagar, vilka i ljuset av de senaste veckornas händelser få en aktualitet, som berättigar några ord till påminnelse och förklaring.

Dessa lagar stamma från september 1934, men de föregås av ett tal som Mussolini höll månaden dessförinnan som avslutning på de stora sommarmanövrerna i trakten av Bologna. Ett tal för övrigt, som på grund av den (om man så får uttrycka sig) piedestalt varav talaren använde sig, går till eftervärlden under benämningen »tanks-talet».

Sägda anförande kom strax efter det mordet på Dollfus givit en ny erinran om den europeiska fredens labilitet. Och vad Mussolini först och sist fastslår är därför följande: man måste vara färdig icke för kriget av i morgon men för kriget av i dag. Italien måste bli en krigarnation, d. v. s. en nation varest självuppfostring, lydnad, disciplin alltmer utvecklas. En nation vars hela tillvaro lever i överensstämmelse med de militära kravens nödvändighet. En nation som förstår, att kriget är något som beledsagar människan från födelsen till graven och att protokoll och föredrag däremot

oftast äro tillfälliga och hastigt förgångliga parenteser.

Efter denna »inledning» är det fullt naturligt att de kort därpå följande lagarna vila på principen om absolut identitet i fråga om medborgarens och soldatens plikter. Varje skillnad mellan civil och militär tillvaro, mellan civila och militära institutioner bör försvinna. Ordet soldat skall ej längre beteckna en kast, skild från nationens övriga medlemmar och besjälad av en särskild därför karaktäristisk anda. Soldat är synonym med medborgare. Ar man det ena, är man ofrånkomligt också det andra. I varje fall så länge ens fysiska kraft står en bi. D. v. s. (i enlighet med de nya lagarnes bestämmelse) från den första januari det är ett italienskt gossebarn fyller åtta år intill den sista december det år han blivit femtioem. Med andra ord den period varunder hädanefter varje Italiens manliga medborgare bindes av strängaste militära disciplin.

D. v. s., man bör genast tillfoga att realiter börjar nysnämnda period ännu tidigare. Det har nämligen i Italien blivit allt vanligare att pojkar från och med födelsen inskrivas som Balilla. Och i samband med firandet av det senaste årsmemotio. av fascismens revolution infästade Mussolini dessutom en ny sammanslutning: Vargungarna, vilken avser att omfattas landets små ynglingar från sex till åtta år. Vadan som följd i praktiken livs-schemat för varje manlig italienerare får detta utseende:

Ett till sex år — Balilla.
Sex till åtta år — Vargunge.
Åtta till tolv år — sport-Balilla.
Tolv till fjorton år — musketör-Balilla.
Fjorton till sexton år — musketör-
svanguardist.
Sexton till aderton år — kulsprute-
avanguardist.
Aderton till tjuguetår — pre-militär-
utbildning (avsedd att specialisera de redan allmänt tränade).
Vid tjuguetår års ålder värnplikt, d. v. s. inkorporation i armén.
Tjuguetvå till trettiofå — obligatorisk post-militär utbildning.
Trettiofå till femtioem — periodiska övningar, mobiliseringsplikt. (För säkerhets skull bör upprepas att deltagandet i Balilla och Vargungarna är icke obligatoriskt, vilket däremot det i samtliga därpå följande »livsavdelningar» är.)
För att komplettera denna omsorgsfulla fysiska utbildning och ytterligare utveckla nationens krigaranda har samtidigt inrättats kurser i »militär kultur», (Forts. å sid. 4.)

Per l'Italia nostra:
eia, eia, alalà!

FRANKRIKES KVINNOR tillerkändes helt oväntat rösträtt av deputeradekommaren. Radikalsocialisterna röstade mot att fraktna för att kvinnoröst-rätten kunde ge ökat inflytande åt prästerskapet. Men senatens motsända återstår att bryta. Kvinnorna må bekämpa tuberkulos, syfilis och ohygien, men rösträtt kan hon ej få, säger man i senaten, då hennes handlingar inspireras av hjärtat och icke som hos mannen av hjärnan. —
Mannen i franska senaten är fyrdiggen nöjd med sin värld.

ENGLANDS UPPRUSTNING och Vita bok behandlades av parlamentet den 11 mars. Arbetarpartiet beklagade båda delarna. Regeringens politik

Carin Hermelin:

Front mot reaktionen!

Veckans intryck från Oslo.

— Ar du inte förvånad över reaktionen här? frågade mig en ung Oslobostax efter min ankomst till staden. Generalrepetitionen och premiären på *Bödeln* togs emot med en välorganiserad vissekonserter, utförd av ungdom mest — fast bifallet har ju också varit stormande — politiken mot kvinnorna går på efter gammalt krismonter, där man gör det ena försöket efter det andra att komma åt de yrkesarbetande kvinnornas platser och så vidare...

Men skall man som främjare efter bara några dagar avge ett omdöme om Oslo, blir det snarare det, att den politiska diskussionen över huvud taget förefaller skarp och att om reaktionen å sin sida går till målmedvetna anfall så är den framstegsvänliga politiken å den andra också försedd med däreberade representanter.

Antingen det gäller kvinnornas rätt till oavlönat arbete, revision av fosterförordningenslagen, som diskuteras i tvist eller i fråga som »Köbersakens», en rättegång med anledning av ett genom spiritistiska seanser förutsagt dödsfall — också starkt aktuellt — är diskussionen allmän och ställningstagandet för och emot mycket utpräglat.

Det stora kvinnomötet som i förra veckan gick av stapeln i Logens stora storsala var ett symmetriskt representativt uttryck för den riktning, som anser att kvinnornas självständiga ställning i samhället är ett värde att försvara. Det var icke mindre än ett femtonårigt kvinnoo-nferingsstyrt. Den omfattade en bred front, från högersitt till arbeiderpartiet och publiken, som till ett antal av omkring 800 fyllde salen, var intressant att iaktta: en ovanligt nyanserad, aktiv och stilig publik, som följde föredragen med spännt intresse.

Som huvudtalare fungerade själva finansministern, statsrådet Gunnar Jahn,

vilken sade sig med förvånning uppleva, att slagordet »kvinnorna tillbaka till hemmet», nu fått sådan vind i seglen. Vidare Stortingsrepresentanten dr Signe Swensson, högers, en pålitlig kvinnoskalkinna, samt från arbeiderpartiet den unga, väl-taliga och övertygade magister, Aase Skard. Slutligen utträdde några unga studenter, manliga och kvinnliga, med anföranden som utmärkt belyste de nytt-trädande unga medborgarnas synpunkter och som, särskilt vid den 19-årige manlige talaren beträffar, gjorde ett starkt intryck med sitt självklara konstaterande av, att man inte kunde ha rätt att beröva de yrkesarbetande unga flickorna deras rätt till arbetsglädje och fritt val av yrke.

Statsrådet Jahn, till yrket statistiker, lade fram ett utförligt siffermaterial, som till yttermera visso belyste, att antalet förvärvsarbete kvinnor faktiskt icke ökat sedan — låt oss säga 1875.

Ar 1930 voro ålla ös förvärvsarbete personer endast 26,7 % kvinnor, mot 26,5 % år 1875. Av samtliga norska kvinnor voro år 1900 32,7 % förvärvsarbete, år 1930 endast 29,4 %. Det som kanske upprör många, nämligen åsynen av alla de affärs-, fabriks- och kontorsanställda, som på morgnarna gå till sitt arbete innebär inte en ökning av antalet förvärvsarbete — det är bara ett tecken på att arbetsformerna förändrats. Nu ser man vilka som går till arbetet — förr satt de hemma. Och när människor utsläpner på morgnarna om hur dottrarna förr stannade i hemmet och nöjde sig med oavlönat arbete hos sina föräldrar glömda de, att det alltid har varit endast ett försvinnande fåtal som haft råd att behålla överflödig arbetskraft i hemmet och att antalet kvinnor pr familj, som ågnar sig åt oavlönat arbete eller arbetar på sin utbildning, är ungefär detsamma nu som förr. Vad som sker är en ständig om- (Forts. å sid. 2.)

Den korta Riksdagsdebatten

Riksdagens försök att reformera sig själv gav anledning till en lång debatt. Hr De Geer (hf) hade motionerat om tidsbegränsning för talare i riksdagen, då man bara också ville komma underfund med att vi ha ett litet trevligt ort i svenska språket som mycket mera kunde användas i svenska riksdagen, nämligen ordet instämmer. Man kan faktiskt vara en bra riksdagsman ändå — fast man instämmer, i stället för låsa från papperet samma sak, som föregående talare också under en kvart läst från papperet. Efter fyra och fem sådana där uppläsningar önskar man faktiskt på läk-taren att partierna i stället ordnade med talkör — så kunde ju herrar redaktörer ändå med gott samvete skriva i bladet därhemma vad han sagt. Och vi hade sparat tid i riksdagen och på samma gång gjort det lite mindre långrandigt.
Idén ges med varm hand.

Det kanske ändå blir nödvändigt med talkör i slutet på riksdagen, om alla skall få sitt sagt före midsommar. Ännu i början av mars ha de liksom inte riktigt kommit i gång — men det beror säkert inte på lättja. Tvärtom.
Men det kanske hade varit mer praktiskt att inte börja riksdagen i år förrän efter den 17 mars, då Stockholmar väljer stadsfullmäktige...

Elsa Svartengren.

försvarades av Baldwin, ty nu var det MacDonaldis tur att ha snuva — hans förkytning tycks atmyrna i avgång från premiärministerämbetet.
Utrikesminister Simon framhöll att en politisk grundval måste skapas för Tysklands återinträde i N. F. I slutet av mars skall nu Tysklandsresan äga rum.
DET GREKISKA UPPRORET är fullständigt kvävt. Icke endast i landets norra delar utan även Kreta har givit sig. Venizelos har flytt till Tolvöarna, som tillhör Italien och där får han nu som politisk flyktig begrundade livets växlingar. Upproret lär ha kostat hans fru vackra stantar.

Ännu icke inbetalda prenumerationsavgifter torde godhetsfullt insättas å postgiro nr 1544

Johan Falck:

Amerikansk lyrik och romantik.

»Ty dikten födes icke i böckernas värld, i instängda kammeratser. Ett lands dikt blir först till på folks läppar, i vagabondens sång — dessa laglösa vandrare, som från plats till plats föra med sig känslan av livets tjugande mångald och sjunga och tala om den medan de vandrar. De äro de första poeterna, de sanna dikterna.» (Max Eastman.) Denna tes tal nog diskuteras. Det finns även dikt utom vandrar- och folkpoesi (vilken ju är ett diktslag för sig), och det är väl knappast endast de första dikterna som ha privilegium på att vara de sanna. Men sådana uttalanden göra ju alltid effekt, när de uttalas av dem, som är besjälade av sitt ämne, och de kan ha hopp att bli trodda, när de fällas om nyare amerikansk dikt, enkanterligen Whalt Whitman och Carl Sandburg.

Whitman var en relativt isolerad företeelse. När nästa diktavåg kom, kunde man peka på dess rötter i Europa, hos irändarna med Yeats och Synge, i de modernistiska Pariskretsarna, där den amerikanske diktern Ezra Pound var som fisken i vattnet och sedan förde över den allmer vederliga stilen. I Amerika fick denna sin särskilda prägelse av styrka och stål, pionjärklanger och hoppfull segerberusning. Och sålunda omvandlad och utmrad kom den tillbaka med segerpalmen i näbben till alla rimlösa författare och författare av »kammeratser», vilka i den lilla diktnings skönhet och storhet inkanerades. Deras beundran har särskilt och ofta gått ut över Carl Sandburg.

Därför är det mycket välkommet, att ett urval av hans produktion nu översatts. Tolkare har varit Elmer Diktonius, Artur Lundkvist och Erik Blomberg. Anna Lenah Elgström har dessutom föreständ den representativa volymen med ett klagörande och elegant företal. Boken skulle dock vunnit på, om inte översättarnas namn ställt helt utsatt efter varenda liten diktstump. Initialer hade gjort trevligare intryck. Den apostoliska glädjen verkar mer prällig än prydlig.

Carl Sandburg har kraften, den sunda kraft i tanke och penna, som inger oödelad respekt. Det är ingen tillfällighet att han blivit Chicagos sångare, staden, som för oss i bästa fall verkar, virrvarret, i såmna fall starkt, blodets och mordets stad och i varje fall staden med den fysiska styrkans män. Det var denna jordängande själ, vars rytmer Sandburg var mottaglig för och som han också omsatt med hängivenhet och flykt. Det skulle här leda för långt att försöka en analys av Sandburgs utveckling. Den går dock mot

ett finare stämt, fördjupat innehåll, enolidare kraft.

Den ensidighet som man trots allt inte kan komma ifrån i hans verk, får väl skrivas på den starka, målmedvetna personlighetens konto. Man tänker inför detta urval ofta: en sån utmärkt bild, en sån effektiv åttstramning av känslolägen. Allt är så övertygande riktigt, så till fulländning drivet från hans svynkel seti, och ändå — finns där något, som verkligen griper, som förstummar och hänför? Som kommer en att känna närvaron av ett flammande geni? Det överlåter jag till varje enskild läsare att bedöma, då frågan i detta fall tycks mig särskilt ömtålig. Vid en rent personlig deklaration svarar jag nej på frågorna, något som dock icke bör avhålla någon från att ta del av den gedigna urvalsamlingen. Carl Sandburg representerar icke blott så utmärkt ett snitt ur Amerika i dag utan är även målsman för en nyare, internationell diktart.

Carl Sandburg: Dikter i urval. (Tiden, 4: 75.)

Best sellers är underliga djur i litteraturen. De sakna de fem sinnessna men ha i stället det sjätte: begrepp om det psykologiska ögonblicket. De äro litteraturnes outsiders, som kan flänga i mål halvödda och flåsande med tungan hängande ur munnen. Publiken jublar och hojtar, därför att den är vän av god sport även om den tippat fel, och de som tippat rätt, ja, dem skall vi inte tala om, de hoppa på ett ben för förutning. Men historikar och ställknektar ta det inte så exalterat. Resultatet förvarar dem knappast, men de vet samtidigt, att nästa gång hästen springer, kommer han skumpande i splendrid isolerad bakom svansarna på de andra på turfen.

Egentligen är det ganska underligt, att Anthony Adverse (Norstedts, 3 del, å 7: 50) gjort den fenomenala succés den livligt gjort. Författaren Henry Allens stora förtjänt ligger i den eleganta, broderade, man tvekar inte att säga fullkomligt hänförande stilen. Och sådant brukar ju inte uppskattas i och för sig. Men dessutom har han spekulerat i folks nyvaknande romantiska intresse, och det är förmodligen detta som tagit skruv. Äventyren är knappast särskilt vida eller märkvärdiga. Det hela flyter fram med en seg elegans, som inte laborerar så mycket med överraskningar som desto mera med orubblig konsekvens. (Detta har nog bidragit till populariteten!)

Anthony Adverse är en sympatisk person, men han och boken ger inte mycket förutom den stilistiska njutning, vilken blir litet väl dryg på 1,400 sidor. Det är ett förmåligt, mycket förmåligt konsthandverk av en habil författare. Om han blir lika levande tolkad på andra språk som Gösta Alvaros åstadkommit på svenska, då kan han skatta sig lycklig.

Respekt för livet.

I Vår Lösen har nyligen refererats en artikel i den katolska tidskriften *Credo*, där abortfrågan tages upp till behandling från katolsk synpunkt. Fosterfördrivningen utdöms här helt, något undantag göres icke, det är ett utsläckande av liv, det är mord. Det liv, som tänts, bör icke av människor släckas. Så långt kan man förstå den katolska inställningen till respekt för livet. Men — sedan kommer inkonsekvensen.

Vårfor skall detta liv bevaras, skyddas, värdas, för det kanske sedan offras på »fosterlandskärlekens» altare, uppslukas av krigets Molok? Är icke kriget ett ännu fruktansvärdare mord? Man vill efterlysa katolicismens inställning till kriget. Kanske den gamla vidskepseln ännu lever kvar, som tog sig uttryck i bönen om vapens välsegen och seger för en »rättvis» sak? I varje fall har man ännu inte hört någon katolsk protest mot de italienska trupptransporterna till Afrika.

Vi andra icke katoliker bör likväl inte förhåva oss över vår inställning till begreppet respekt för livet. Kampen mot kriget föres visserligen fortfarande på många håll med aldrig svikande intresse, ehuru det ännu ser tröstlöst ut att kunna uppnå några positiva resultat av nämnvärd betydelse. Men då man inom vissa pacifistiska kretsar på sist tiden tagit till ordför att abortens legalisering, synes till mig dock som om man ville vrida den humanitära utvecklingen tillbaka.

Våra moderna förfäder pågäde ju sätta ut sådana barn, som voro ovälskna. Denna barbariska sed, som väl närmast avsågs att befria familjen från överflödiga flickbarn (de där icke kunde beräkna bli några hugstora vikingar), väcker vår avsky. Men nu, tusen år senare, huru respektera vi nu människolivet? Nu mötas vi icke längre i enig, man mot man, nu skicka vi i stället ut våra bombflygplan och undervattensbåtar, som på en gång kunna förgöra tusentals av våra medmänniskor. Men eljest ha vi blivit humanare. Vi sätta icke ut de ovälskna, vi döda dem redan i moderlivet. Det är givetvis ett framsteg. Men borde vi inte nu ha hunnit ännu längre? Kräver icke respekt för människolivet, att inga liv tändas utan att möjlighet finnes för deras normala framfödelse och uppfostran till goda medborgare och lyckliga människor? Och om ett liv tänts, ha vi då rätt att åter släcka det samma? Nej, vi får icke göra ett sådant ingrepp, vi måste respektera livet.

Hur skall detta tillgås?

Jag bortsjer här från de aborter, som av medicinska eller humanitära skäl allt fort kunna bli nödvändiga, men jag protesterar emot legaliserandet av aborter på sociala indikationer. Det vore en skamsfull för vårt folk och vår kultur, det får helt enkelt icke ske! I varje fall måste vi söka oss andra utvägar ur nödlaget, innan vi kasta yxan i sjön.

Här några förslag.

Giv oss en *vederhäftig*, i huvudsak muntlig sexuell upplysning, som börjar i barnåren och tar hänsyn till olika åldersbehov.

Bygg förlossningshem, där alla landets kvinnor kunna vistas tillräckligt länge före och efter nedkomsten. (Tänk på landsbygdén!)

Ingen kvinna må avskedas ur allmän eller enskild tjänst på grund av riktskaps eller graviditet.

Under den tid kvinna vistas å förlossningshem skall hon erhålla full ersättning för mistad arbetsförtjänst eller annan inkomst. Under samma tid bör kompetent hemsköterska dirigeras att på det allmänna bekräftad sköta gift kvinnas hem.

Uppför och inred sunda och trivsamma bostäder åt mindre bemedlade med särskilt stora utrymmen åt de barnrika familjerna. Stänk hyror! —

I mån av behov bör man gå vidare på ovan skisserade väg. Huvudsaken att radikala åtgärder vidtagas snarast möjligt. Men det kommer att kosta mycket pengar och var skola de tagas?

Jag svarar: När man så va ha råd att offra miljoner på sprit, tobak, viner, sydrukter, seldvagnar etc., då får man inte rygga för de kostnader, som betingas av nödvändiga sociala välfärdsåtgärder. Vi måste ta konsekvensen av vår ställning som kulturfolk. Vi få icke nöja oss med att vid högtidliga tillfällen hålla vackra

Tankelivets frigörelse.

Det finns väl knappast någon annan svensk skriftställare, som gjort en så betydelsefull och bestående insats på det populärvetenskapliga området som Alf Ahlberg. De talrika klart tänkta och klart skrivna böcker som utgått från hans hand, har alla tjänat samma syfte: att förmedla kontakten mellan vetenskapen och det levande livet, att låta en bred allmänhet få inblick i spörsmål och problem, som icke — just nu — mindre än någonsin! — borde få förbli ett litet fåtal förbehållna. Därvid har han alltid bemödat sig att inte servera sina läsare färdiglagade förklaringar, utan att leda dem fram till ett självständigt förstående — att få dem att tänka själva. Hans senaste utkomna bok, »Tankelivets frigörelse», behandlar utslutande detta problem, det är en lärobok i konsten att tänka själv. En sorts logik, om man så vill, men inte torr och formell, utan frisälvande och underhållande från första sidan till den sista. Det är en sådan där bok, som man tycker att man gått och väntat på, ett ord i rättan tid, och ingen kunde varit mer kallad att uttala det än just Alf Ahlberg.

Genom århundraden har den västerländska mänskligheten kämpat sig fram till rättigheten att få tänka fritt. Allt tydligare kom denna rättighet att framstå som en självklar och nödvändig faktor i kulturlivet — även om den ännu icke kunde brukas allmänt. Samtidigt med tankefrihetens genombrott som princip skedde demokratis genombrott. Nu är båda hotade. Stora delar av den västerländska mänskligheten önskar frivilligt uppgå sin tillkämpade rättighet att tänka. Därmed är hela vårt kulturliv hotat. En civilisation kan fortleva utan tankefrihet — någon tid. Men civilisationen grundar sig på tekniken och tekniken på vetenskapen — och vetenskapen kan inte fortleva klavbunden. Uppgivandet av friheten måste, till sist, leda rakt in i kaos.

Ännu har inte alla västerländska stater underkastat sig diktatur. Men de synas på god väg. Finns det ingen räddning undan denna utveckling? Jo — men den ställer krav på varje enskild individ, den fordrar av var och en, att han lär sig att tänka själv. Demokratien har misslyckats, säger dess belackare. Hur kan någon tinga ha misslyckats, som ännu aldrig har förverkligats? Demokrati — det innebär ju, att var och en känner och bär sitt ansvar inför det hela. Men hur kan man känna ansvar inför något man inte förstår? Demokratien befinner sig i själva verket ännu på ett ganska tidigt utvecklingsstadium — innan massorna lärt sig att tänka, är demokratin inte fullgyxnen.

Vår tid är en massornas tid. Det är ett faktum, som ingen kan förneka, inte ens herrarna Mussolini och Hitler. Forna tiders despoter hävdade sin makt enbart genom våld utan att ta hänsyn till de tröga, likgiltiga massorna. De moderna despoterna kan inte ignorera massorna, och de hävdar sin makt inte bara genom våld utan i ännu högre grad genom propaganda och suggestion. De härskar inte emot, utan i förbund med massorna. Dik-

tal för kvinnor, vi måste under vardagens id i handling visa allt vi värdesätta hennes stora samhällsgränser. Aktningen för kvinnan-modern bygger ytterst på respekten för livet.

Labacken den 5 mars 1935.

Erik Dahlqvist.

A.-B. Skandinaviska TILLSKÄRAREAKADEMIEN

Drottninggatan 73 C, Stockholm, anmäler härmed sitt 23:e arbetsår. Inträdestider 1 och 15 i varje månad. Längre och kortare kurser, anpassade efter elevernas olika behov och förkunskaper. DAG- och AFTONKURSER. KORRESPONDENSKURSER. I tillskrivning av herr- och damkläder. Individuell underv. Sväl system som modelleringsprinciper förekomma. Ständig kontakt med modetyheter. Begär prospekt! Tel. 20 16 74.

taturländernas undersåtar får varje dag genom radio och press befallning om vad de har att tänka. Men de suggereras till det tro, att de tänkt dessa tankar själva. Ledaren-despoten smickrar dem, och de låter sig smickras. Denna suggestion och denna propaganda, som avsköttigt sammanblandar sanning och lögn till ett speciellt syfte, är mötsatsen, är dödsfienden till allt vad upplysning och själstjligt heter. Den här icke ignorerat massornas tankeliv, men den har gjort vad värre är, den har väldfört sig mot det.

Men hur är det bestämt med tankefriheten i de demokratiska länderna? Som princip existerar den, men tyvärr brukas den i alltför ringa grad. Ty också där befinner sig propagandan i full aktion, ehuru inte bara från ett håll, utan från flera samtidigt. Den som skriker högst, ska till sist avgå med segern. Ty det är icke det värdefullaste, som segnar, utan det, som är mest högtjutt och ljuger skickligast.

Sådan är vår situation just nu. Alf Ahlberg skisserar upp den i all dess skrämmande verklighet; men här är ingen olycksprofet, som slår om snar undergång, utan han visar en väg till räddning.

»Tankelivets frigörelse» vill ge en handling till självständigt tänkande, vill skänka den enskilda ett skydd mot propagandas farliga suggestion. Ahlberg fäster vår uppmärksamhet på den överskådliga mängd av felgrepp och felcikalor, som vidlärer tankandet hos de allra flesta av oss. Hur vi böjer oss för språkets suggestiva makt över tanken, hur vi omedvetet uppställer falska analogier och drar falska slutsatser, i stället för att söka reda ut det rätta sammanhanget, vär benägenhet att generalisera. En jude har lurat en kristen, alltså är alla judar skojare — religionen har sitt ursprung i primitiv vidskepelse, alltså är all religion primitiv vidskepelse — så arbetar propagandan, och vi böjer oss för den, om vi inte är på vår väkt.

Ahlbergs bok röjer inte bara hans egen riksa erfarenhet utan också en grundlig belysning i modern psykologisk litteratur — särskilt hänvisar han till Ortega y Gasset, Norman Angell och Dimmet — men han har sammanfogat allting till en organisk enhet, och om inte varje detalj är ny, så är den ändå sedd på ett nytt vis. Och varje sida bär vittne om en andens ridderlighet och tapperhet, som heller inte väjer för fele i de egna leden.

I dessa dagar, då flera diktaturländers propagandan vrålar ut Det Allensallgörande Receptet över världen, är en bok som Ahlbergs av oskattbart värde. Var och en, som verkligen vill lära sig att tänka — och naturligtvis också de, som inbillar sig, att de redan kan det — borde ta del av den.

Jan-Erik Holm.

Antikvariatet

Äldre och nyare litteratur i olika ämnen. Hamngatan 17 - Stockholm. Tel. 20 55 36.

För resande till Stockholm

rekommenderas K. F. U. K.-Förbundets nyinredda HOSPITS Birgerjårsg. 27 (OBS.) vid Engelbrektsplan. Spårväg 5 dir. från Centralen. Tel. 11 07 25.

PLASTIK OCH DANS

Motionsgymnastik för olika åldersgrupper
● Barnkurs
KERSTI ALFVÉN

karina Syskola för modern Kläd- och linnesömnad samt monterng.

8 mån. yrkeskurs. Betyg erhållas. Kurser på 4 veckor 2 mån. Afrikurser. Anmälningar mot tagna dagligen 9-4. Begär prospekt.
KARIN NORDEMAN, Erikbergsgatan 8, 3 tr., Stockholm. Tel. 10 81 87.

Beställningsateljé.

SÖRÅNGENS FOLKHÖGSKOLA

Nya kurser för unga kvinnor 1 maj—30 juli.
1. Första årskursen: Allm.-bildn. och medborgerliga samt praktiska ämnen, så som kvinnl. slöjd, vävning m. m.
2. Andra årskursen, hushållsskolan, med slöjkslärbete, sömnad, vävning samt ämnen, som röra hem och uppfostran.
Skolan har ett vackert och lantligt läge. Praktiska delvis nyuppförda undervisningslokaler och hantvergsa bostäder. Helinackordering på skolan för 42 kr. i mån. Friplatser. Ståstillstånd på 10—35 kr. i mån. Prospekt kostnadsfritt från skolans rektor, fil dr J. Boethius, Sörången, Näsby. Tel. 645.

Inga fula fläckar

på Edra möbler då Ni själva fort och billigt kan borttaga dessa och möblerna bliwa som nya.
Ring 20 65 54. HENKELS KEM. TEKN. FABRIK.

Italiens krigs-uppfostran.

(Forts. fr. sid. 1.)
vilka desslikes äro ofrånkomligt obligatoriska för var och en som vill räknas som medborgare, d. v. s. för var och en som över huvud vill arbeta och leva inom eget land. Dessa kurser äro tre, en för vad vi skulle kalla mellanskolor, en för gymnasiernas elever, en för de två första årgångarna av universitets-studenter.

Den första kursen består i en serie föreläsningar rörande härens, flottans, flygets allmänna organisation. Illustrerade medelst besök i kaserner, på flygfält etc. Den andra kursen omfattar detalj föreläsningar vari försvarsväsendet mer i detalj belyses, dels föredrag över ämnen som: krigaranda, disciplin, kamratkänsla, självuppföstring etc. och dess främsta »illustrationer» äro besök på slagfält eller några av världskrigets största hjältar. Den tredje kursen, som ges av en rad av landets högsta officerare, ger större utrymme åt teori och spekulatior: bland de ämnen som läggas till grund för dess föreläsningar kunna nämnas »kriget som politiskt och socialt fenomen», »nationens andliga krigsföreläsning», »det integrala krigets begrepp» o. s. v.

Det kan vara skönt tillägga att varje skolelev eller student icke endast måste åhöra dessa föredrag utan också (medelst särskilda examina) visa att han därav »dragit tillförbörlig fördel». Han kan icke det, får han (oavsett kunskaper för övrigt) varken rätt komma upp i nästa klass i skolan eller rätt avlägga tentamina vid universitet.

Och det bör så till sist påpekas att denna partiella mobilisering, varom nu i veckor så mycket skrivits och talats, är också den i viss mån ett led i detta Mussolinis oavtågliga militära träande. Utåt har Mussolini velat manifestera Italiens styrka, inåt har han velat vänta italienerne att sluta upp med att räddas för ropet: Mobilisering.

I det senare avseendet har han kunnat inregistrera omedelbart resultat: när soldaterna kallades ut till det abessiska kriget 1896 revo kvinnorna upp järnvägsrälsen för att hindra trupptågen att avgå. När de frivilliga milis-pojkarna med sina Mussoliniporträtt i famnen seglade från Napoli nu i februari 1935 var det deras modor som högst av alla jublade och skreko: Lycklig resa och välkomna åter.

Pier Gudro.

Det stora problemet.

Befolkningsproblemet är som bekant just nu föremål för livligt intresse och oron för nativitetens sjunkande är aktuell. Det talas mycket om de ekonomiska synpunkternas stora betydelse för familjebildningen, och i tider av en utbredd arbetslöshet får man icke förtänka människorna att de se sig för både en och två gånger, innan de taga ett så avgörande steg som det att bilda familj. Men i samma mån förbättrade konjunkturen inträda, kommer nog aktenskapsmarknaden att rona en avsevärd förbättring. Därmed är dock inte sagt att nativiteten kommer att höjas.

Vi kvinnor vilja helt visst fostra barn till goda och lyckliga människor, som kunna bli samhällstills till nytta och fortbestånd. Men ha vi alla några garantier för att detta kan ske? Männen tycks inte lärt något av det elände världskriget skapat utan fortsätta att med krigsrustningar bidra till osäkerhet bland folket, förberedande nya krig, fruktansvärdare än något föregående. Vad tjänar det att hoppas på kultur och mänsklig lycka, när ett krig kan oimintetgå med generationer bygt upp och som efterkröd lämnar arbetslöshet, nöd, sjukdom och brott. Sådana perspektiv måste för ansvars-kännande människor verka avskräckande och kunna sannerligen icke bidra till önskan att fortlöpande släktet. Många kvinnor försaka hellre modersglädjen än föda till världen nya soldatmännen att försvina i skyttegravar eller kvävas av gift-gaser.

Om vi annars lärt något av världskriget och dess för mänskligheten olycksbringande efterkränningar, så måste vi bringas till en handling väja ut med alla till buds ständige kratter bekämpa krigstankarna, så osäkra dotja sig under föredande patriotiska talesätt. Först när våra samhällen tillåta förnuftet bli våra tankars rättmätiga härskare, kunna vi med glädje bidra till skapandet av nya släkten — en lyckigare mänsklighet.

Eva H.

HUDVÅRD o. DAMFRISERING
Specialtid: Elektrolysbehandling, för borttagning av vårtor o. gem. hårväxt. Effektiv behandling för olika slags hud. Massage. Prakt. till från U. B. A., Paris o. Nizza. — Best. tel. 11 27 07.
INSTITUT BELLE
Kungsgatan 7, 6 tr. (hiss), uppg. A. Direktiön: Gymnastikdirektör E. Öster.

NORRKÖPINGS STUVLAGER

KLARSHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr slagfakt. Detta orsaken till våra bill. priser.

HULTAFORS

Fysikalisk - Dietisk - Kuranstalt
Behandling av reumatiska åkommor, nervsjukdomar, mag- och tarmlidanden samt andra kroniska sjukdomar. Alla moderna badformer, elektricitetsbehandling och massage. Individuellt diet. Vegetarisk och blandad kost. Helsen. Begår uttörligt prospekt. Moderata priser. Inga drickspengar.
Överläkare: Dr E. Garby. Postadr. Hultafors. Tel. Börås 695, Rävlanda 68, Hultafors 16.
Under samma regim: Nyhyttans Badanst., Järnboås, öpp. hela året, Ekebyholms Badanst., Rimbo, öpp. sommarm., Stockholms Fysik. Kuranstalt.

Estrid Falberg-Brekkan: Brev från Reykjavik — som besvarar frågor från Sverige.

Med »julposten» den 8 januari kom förutom en underbar låda från Luck i Stockholm, många efterlängade brev, därav en hel del från vetliga svenska män och kvinnor, som ville få bl. a. följande frågor besvarade:
Finns det spårvarnar, hiss, adelsmän, luttisk, vattenledning, teater, härförskolor, inhemska läkare och präster, Frälsningsarmé, Oxfordrörelse, fläskkor, konserthus, tandläkare, »starka sagohjältar och hjältinnor» i Reykjavik?

Spårvarnar, adelsmän, Oxfordrörelse, luttisk, konserthus och fläskkor finnes inte. Ett tiotal omnibusar slingra sig med dödsfört genom Reykjaviks mängdestädes nya gator, fina — flerstädes trånga och groppiga gator.

Riddare finns det ganska många — ty när Island 1918 blev förklarad självständigt, fick man förutom många andra förmåner, också sitt eget ordensväsen. Falkorden här i landet. Det finns många snälla svenska förbrukare, som också fått den, av olika anledningar.

En teol. prof. har talat två gånger i radio om Oxfordrörelsen, och Arbetarblad har haft en lång kronika, vari Oxfordrörelsen betecknas som det halmsrätt, eller vilket överklassen: grevar och baroner och miljonärer i utlandet och nu även överklassen här vinner i sin nöd, då den ser demokrati vinna mark och sin egen maktslätting hotad... Jag tror inte man behöver spå några omfattande Oxfordrörelse här, s. k. andliga väckelser ligger nog inte vidare för isländare. Frälsningsarmén är femtio år gammal (f. n. under ledning av en svensk kapten och hans skånska fru) men har ytterst få anhängare, Adventisterna under svensk pastor till mer, Pingstvännerna (på Västmannöarna), Ilkaleden under ledning av en svensk, är bara en handfull. Katolikerna, som ju äro gamla i gården ha byggd Islands största och vackraste kyrka i Reykjavik och kapell på ett par andra ställen, inrättade landets första och längsta sjukhus, ha nu rest ett modernt »sjättejsjukhus» mitt emot kyrkan, ha egen skola, biskop, en hel massa präster och cirka trettio nunnor, men de ha ändå

månpeligen mer än ett par hundra anhångare.
Finnes det teater? Ja och nej. Vi kunna sträcka ut vår hand och peka glatt på en värdig byggnad, som reser sig högre än alla andra i staden, imponerande och ganska vacker, och säga: Se, det huset där skall en gång komma att inrymma Reykjaviks teater. Men än så länge få vi nöja oss med sinsemellan krigande amatörsällskap — här som på alla områden spelar politiken in. — Teatern är heller inte färdig invändigt.
Präster och läkare äro alla isländska — från Islands egen Högskola — av alla tecken att döma redan nu alltför många i landet. Det vilmar av teologer och l. d. präster inom alla ämbeten, och Reykjaviks 40—50 läkare (tandläkare inberäknade) skära inte alla guld med tålnikvar.
Härförskolornas antal är legio, jag tvivlar på att någon stad i världen har så många i förhållande till folkmängden; på det yttersta i dessa dagar har det uppriktade kursen i skönhetsvård — vi får väl hoppas att dessa komma att gå bättre än Svensk-isländska föreningens i svenska språket.
Hissar finns i ett tiotal större hus, men några särskilt starka sagohjältar eller hjältinnor har undertecknad aldrig påträffat.

I det hela taget gör uttalanden nog klokt i att inte förbinda alltför mycken romantik med begreppet Island, utom vad naturen beträffar. Isländarne ha väl ännu delvis en viss romantisk uppfattning om sig själva, men de vilja nog i alla fall helst få räknas för vad de äro: moderna människor, inte särskilt starka eller slagfärliga, som tycka om att sitta vid radion i bekväma stolar nära värmedningen med Filmjournalen, Husmodern, Hemmet eller Falkin och prova sig fram på utländska väglängder, medan det egna landets föreläsare förgäves söker komma spåa Bølgelängden med...
»Bödelns kom ut på isländska till julen — översatt av tvenne isländska studerande i Stockholm, måhända få vi även den glädjen att se detta märkliga skådespel.

Estrid Falberg-Brekkan.

Ansiktsbehandling
Massage Fotvård Manicure
gives i hemmen av ex. sjukgymn.
Margareta Winqvist, Upplagsgatan 13 A
Dipl. i skönhetsvård. Tel. 11 37 06

SÖDERMANLANDS
ENSKILDA DEPOSITIONS- KAPITAL- & BANK A.-B. SPARKASSERÄKNING
mot högsta gällande ränta.
Grundat 1865.

HUSMÖDRAR! LÄS
Vårt månadliga arbetsblad! Vi utlofta våra Svenska Innebyggnadsarbetare av 150 cm. bred Innebygd till det största möjliga priset, av endast 79 öre pr ft., av 140 cm. bred väv 76 öre pr ft. Linneåknasväven är av högsta kvalitet, tät, fintrådig och behövt, kräftig, outslittig vare. Skickarna äro oerhålls, ej avslitiga eller stämpelade utan endast toppmärkta med krita, vilken går bort i första tvätt. Minsta parti vill till dessa sagolikt billiga priser är 10 st. i ett stycke — 20 st. sådana fraktfritt.
Reklamertidningen: 30 st. skr av 150 cm. Innebygd och en Innebygd till kr. 24: 50 franco, samma sats av 140 cm. väv är 27: — franco. Örestis: Vår stora märkbok och katalog. Se föredörens från oss: största skickarna till billigaste pris. Svensk Innebygd, Linneåkn, märkbok och katalog gratis. Full reträtt och behövt behövt garanteras. Skriv i dag!
UPPLANDSBYGDENS VÄVINDUSTRI, Avd. 12, Bergshemma, Tel. 35, Postg. 74491

Från hammaren och skäran till korset
av K. A. Andersson
Guldöshetspropagandans metoder i Sverige skildras i denna boknyhet av en före detta agitator för de gudlösa, som blivit omvänd.
Finnes i bokhandeln. Häftad 2:—, mod. kart. 3: 25.
Förlaget Filadelfia, Box 6072, Stockholm 6.

Nordiska studieveckan förlägges till Finland.

Vid den nordiska studieveckan, som i fjol hölls på Viggyholm tillsattes en kommitté, den s. k. Viggyholmsskommittén för nordiskt samarbete vid staden av internationala problem, som fick i uppdrag att i samverkan med den Internationala Högskolan i Helsingör svenska elevering (Svenska I. H. S.-Ringen) samt Nordiska folkhögskolans i Genève elevförbund — vilka gemensamt anordnat Viggyholmssveckan — arrangera en liknande kurs sommaren 1935. Därvid uttalandes från flera håll det önskemålet, att denna kurs, såvitt möjligt, måtte förläggas till Finland. Denna önskan har i Finland mött livligt gensvar och Finlands sektion av Världsförbundet för folkbildningsarbete har bestämt ståt som medarrangör samt har åtagit sig värdskapet för den planerade studieveckan.

»Veckan» har förlagts till Arbetarnas akademi Grankulla invid Helsingör under dagarna 7—15 juli. Programmet omfattar föreläsningar över »Demokrati och folkbildningsarbete» och »Norden i Europa», samt överläggningar om fortsatt nordiskt samarbete.
Följande talare ha välvilligt lovat medverka från Finland: undervisningsministern Oskari Mantere, professorerna Zach. Castrén, Gunnar Landtman och Väino Voionmaa,
från Norge: nobelpristagaren Dr. phil. Chr. L. Lange samt rektor vid Nordiska folkhögskolan i Genève, Dr. phil. Axel Sjömmé,
från Danmark: rektor vid den Internationala Högskolan i Helsingör, Cand. mag. P. Manniche samt läraren vid Genève- och Helsingörskolorna, red. Arne Strömsen.
från Sverige: läraren vid Nordiska folkhögskolan i Genève, red. Sven Backlund, samt föreståndaren på Informationsbyrån Mellanfolkligt samarbete för fred, kapt. C. J. Brunsjög.
Kostnaderna för hela kursen, inbegripet mat och logi för 8 dagar, tvenne ekskursioner, föreläsare- och organisationsomkostnader, toro stanna vid 35 å 40 svenska kronor pr deltagare.

Nya böcker av E. STANLEY JONES: Kristus och det mänskliga lidandet
Övers. av TH. ARVIDSSON.
Pris: Häft. 4: 75, Inb. 6: —.
»Stramtänkningen har en märkligt skötselriktens utprägling». Dr G. Thorsell i Kr. U.
A. J. RUSSELL:
Öfver: till Kristus för syndares.)

Ett vet jag
Övers. av CARL DYMLING.
Pris: Häft. 4: 75, Inb. 6: —.
»En modern människas intensivt levande, känslomätt käriga vittnesbörd om faktia, som icke kunna bortsvenskas». Arthur Jonason i St. Tidn.
JOHANNES GILBY:
Elden och ljornas
Berättelser och skisser.
»En konstantrikt vederhäftig bok, den är som ett upptråkande regnflöde i torr tid». N. D. A.

ELISABETH LÖNROT:
Vandrare på vägen
Tankar och erfarenheter.
Pris: Häft. 2: —.
»Innehåller sann levnadsvädovad». J. H. — i Bästingsvittnet.
Nya Bokförlags Aktiebolaget Stockholm 5.

TIDEVARVET
Triedwaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.
EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorsid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m. Postg. 1544.
PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, för halvår kr. 3: 25, kvartal kr. 1: 75. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.
Stockholm 1935
Zetterland & Thelanders Boktryckeri-A. B.